

DEN UAFHÆNGIGE REVISORS ERKLÆRING OM KVARTALSRAPPORTERINGEN FOR NYT HOSPITAL BISPEBJERG FOR PERIODEN 1. JANUAR 2023 TIL 31. MARTS 2023

Til Regionsrådet i Region Hovedstaden

ERKLÆRING PÅ KVARTALSRAPPORTERINGEN

Vi har fået som opgave at afgive erklæring om kvartalsrapporteringen for perioden 1. januar 2023 til 31. marts 2023 for det kvalitetsfondsfinansierede anlægsprojekt Nyt Hospital Bispebjerg (i det følgende kaldet "Projektet") udvisende et forbrug på 49,1 mio. kr. for kvartalet, samt et akkumuleret forbrug pr. 31. marts 2023 på 1.422,7 mio. kr. (opgjort i løbende priser).

Kvartalsrapporteringen er udarbejdet i overensstemmelse med Budget- og regnskabsystem for regioner, regionens Kasse- og Regnskabsregulativ, sædvanlig regnskabspraksis og Sundhedsministeriets Regnskabsinstruks for behandling af tilskud fra Kvalitetsfonden til sygehusbyggeri (i det følgende kaldet "Regnskabsbestemmelserne").

Konklusionen er todelt således, at vores konklusion om hvorvidt projektets økonomiske forbrug og deponeringsgrundlag er opgjort i overensstemmelse med Regnskabsbestemmelserne, udtrykkes med høj grad af sikkerhed. Dette omfatter i overensstemmelse med Sundhedsministeriets Regnskabsinstruks følgende skemaer, hvor disse indgår i kvartalsrapporteringen;

- Skema 1, Kvartalsstatus på økonomi og fremdrift, (Fortroligt bilag)
- Skema 2, Projektøkonomi og udgiftsprofil for hele projektet, (Fortroligt bilag)
- Skema 6, Oversigt over deponerede midler, samt forventet investeringsprofil (Bilag B: Oversigt over projektspecifikke deponerede midler pr. 31. marts 2023)
- Skema 7, Økonomisk færdiggørelse/(Fortroligt bilag, Skema 7a: Økonomisk færdiggørelse)
- Skema 8, Gældende tidsplan (Bilag C: Tidsmæssig fremdrift - Nyt Hospital Bispebjerg)
- Skema 9, Tvister/(Fortroligt bilag, Skema 9: tvister)

Vores konklusion om, hvorvidt regionens beskrivelse (i det følgende kaldet "Beskrivelsen") af projektets fremdrift og risici anført i kvartalsrapporteringens kapitel 4-5, herunder forventet resterende forbrug (i det følgende kaldet "Budget") anført i skema 1 i det fortrolige bilag til kvartalsrapporten er opgjort på et rimeligt grundlag, udtrykkes med begrænset sikkerhed.

Ved "Projektets fremdrift og risici" forstås i denne erklæringsopgave, at forventet resterende forbrug (Budget) samt risici knyttet til Projektets fremdrift og færdiggørelse er opgjort i overensstemmelse med Regnskabsbestemmelserne. Ved "et rimeligt grundlag" forstås i denne erklæringsopgave, at oplysningerne er fuldstændige, dokumenterede og ikke urealistiske.

For så vidt angår oplysninger om forventet resterende forbrug (Budget) og risici knyttet til færdiggørelsen af Projektet, vil de faktiske resultater sandsynligvis afvige fra de budgettede, da planlagte begivenheder ofte ikke indtræder som forudsat. Disse afvigelser kan være væsentlige.

Kvartalsrapporteringen er udarbejdet til brug for Regionsrådets vurdering af dels Projektets økonomiske forbrug og byggeriets fremdrift, herunder forventede resterende forbrug, dels risici knyttet hertil.

Som følge heraf kan rapporteringen være uegnet til andet formål.

Vores erklæring er udelukkende udarbejdet til brug for regionen og kan ikke anvendes til andet formål.

Ledelsens ansvar

Ledelsen (Regionsråd og direktion) er ansvarlig for udarbejdelsen af kvartalsrapporteringen i overensstemmelse med Regnskabsbestemmelserne. Ledelsen har herunder ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser for nødvendig for at udarbejde kvartalsrapporteringen uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Ledelsen har endvidere ansvaret for, at forudsætningerne giver et rimeligt grundlag for, at oplysningerne er fuldstændige, dokumenterede og ikke urealistiske.

Revisors ansvar

Vores ansvar er på grundlag af vores undersøgelser at udtrykke en konklusion med høj grad af sikkerhed om, hvorvidt projektets økonomiske forbrug og deponeringsgrundlag er opgjort i overensstemmelse med Regnskabsbestemmelserne, samt en konklusion med begrænset sikkerhed om, hvorvidt regionens beskrivelse af byggeriets fremdrift og risici (Beskrivelsen), herunder forventet resterende forbrug (Budget) er opgjort på et rimeligt grundlag.

Vi har udført vores undersøgelser i overensstemmelse med ISAE 3000, Andre erklæringer med sikkerhed end revision eller review af historiske finansielle oplysninger samt yderligere krav ifølge dansk revisor-lovgivning og standarderne for offentlig revision, jf. Sundhedsministeriets Revisionsinstruks for behandling af tilskud fra Kvalitetsfonden til sygehusbyggeri.

Revisionsfirmaet BDO statsautoriseret Revisionsaktieselskab er underlagt international standard om kvalitetsstyring, ISQC 1, og anvender således et omfattende kvalitetsstyringssystem, herunder dokumenterede politikker og procedurer vedrørende overholdelse af etiske krav, faglige standarder og gældende krav i lov og øvrig regulering.

Vi er uafhængige af regionen i overensstemmelse med International Ethics Standards Board for Accountants' internationale retningslinjer for revisors etiske adfærd (IESBA Code) og de yderligere etiske krav, der er gældende i Danmark, ligesom vi har opfyldt vores øvrige etiske forpligtelser i henhold til disse krav og IESBA Code.

Vi har udført vores arbejde med henblik på at opnå en høj grad af sikkerhed for;

- at kvartalsrapporteringen i alle væsentlige henseender afspejler det økonomiske forbrug opgjort pr. 31. marts 2023 i overensstemmelse med Regnskabsbestemmelserne.
- at kvartalsrapporteringens opgørelse af deponeringsgrundlaget vedrørende anlægsprojekter med kvalitetsfondsfinansiering i alle væsentlige henseender er opgjort i overensstemmelse med Regnskabsbestemmelserne.

Høj grad af sikkerhed er et højt niveau af sikkerhed, men er ikke en garanti for, at en revision, der udføres i overensstemmelse med ISAE 3000, Andre erklæringer med sikkerhed end revision eller review af historiske finansielle oplysninger samt yderligere krav ifølge dansk revisorlovgivning, altid vil afdække væsentlig fejlinformation, når sådan findes. Fejlinformationer kan opstå som følge af besvigelser eller fejl og kan betragtes som væsentlige, hvis det med rimelighed kan forventes, at de enkeltvis eller samlet har indflydelse på de økonomiske beslutninger, som regnskabsbrugerne træffer på grundlag af kvartalsrapporteringen.

Vi har udført vores arbejde med henblik på at opnå begrænset sikkerhed for;

- at den økonomiske fremdrift, herunder de risici, der er knyttet til opgørelsen af det forventede resterende forbrug, er i overensstemmelse med Regnskabsbestemmelserne og i al væsentlighed er afspejlet i kvartalsrapporteringen.
- at regionens vurderinger af forventet resterende forbrug (Budget) og regionens risikovurdering i tilknytning projektets færdiggørelse er i overensstemmelse med underliggende dokumentation og i al væsentlighed er afspejlet i kvartalsrapporteringen.

Vi har herunder påset, at regionens vurderinger, for så vidt angår risikovurderingen, blandt andet har inddraget en af Projektet uafhængig vurdering af de risici, der er knyttet til projektets fremdrift og forventede resterende forbrug.

Ved vores undersøgelser af forudsætningerne om forventet forbrug, har vi på grundlag af vores kendskab til regionen, dens virke og den af ledelsen fremlagte dokumentation vurderet, om der er forhold, der giver os grund til at mene, at forudsætningerne om forventet forbrug, ikke giver et rimeligt grundlag for opgørelse af resterende forbrug, herunder at forudsætninger kan anses som værende fuldstændige, dokumenterede og ikke urealistiske.

Omfanget af de handlinger, vi har udført ved vores gennemgang af Projektets fremdrift og risici, er mindre end ved en erklæringsopgave med høj grad af sikkerhed. Som følge heraf er den grad af sikkerhed, der er opnået for vores konklusion om det forventede resterende forbrug samt risici knyttet til Projektets fremdrift og færdiggørelse, betydeligt mindre end den sikkerhed, der ville være opnået, hvis der var udført en erklæringsopgave med høj grad af sikkerhed.

Konklusion

Denne konklusion skal læses under hensyntagen til formålet med kvartalsrapporteringen, som redegjort for i erklæringens indledende afsnit, samt på grundlag af forståelsen af begreberne "Projektets fremdrift og risici" og "et rimeligt grundlag", som der er redegjort for i erklæringens indledende afsnit.

Det er for de af revisionen omfattede skemaer vores opfattelse, at kvartalsrapporteringen for perioden 1. januar 2023 til 31. marts 2023, for så vidt angår projektets økonomiske forbrug og deponeringsgrundlag, i alle væsentlige henseender er udarbejdet i overensstemmelse med Regnskabsbestemmelserne.

På grundlag af det udførte arbejde og det opnåede bevis er vi ikke blevet bekendt med forhold, der giver os grund til at mene, at regionens beskrivelse (Beskrivelsen) af projektets fremdrift og risici, herunder forventet resterende forbrug (Budget) ikke i alle væsentlige henseender er opgjort på et rimeligt grundlag.

Fremhævelse af forhold vedrørende overordnet ramme for økonomistyring

Uden at tage forbehold skal vi henlede opmærksomheden på Kvartalsrapportens afsnit 5.2, hvoraf følgende fremgår:

"Projektet har indarbejdet ovenstående udfordringer i projektets risikolog, og der er udarbejdet en prognose med mulige scenarier for den resterende del af projektet, herunder mulige indvirkninger på økonomi, tid og kvalitet. Prognosen viser et sandsynligt merforbrug på et trecifret millionbeløb i det mest sandsynlige scenarie. Regionen mødes af store krav fra Akuthusets totalentreprenør som følge af markedsudviklingen i byggemarkedet.

Prognosen er et øjebliksbillede, den er forbundet med stor usikkerhed, og den skal løbende opdateres i forhold til det aktuelle risikobillede.

Som følge af ovenstående vurderes det ikke længere realistisk at gennemføre projektet i det omfang og den kvalitet, der er godkendt i projektforslaget med det nuværende budget, hvilket er drøftet på hospitalsbyggestyregruppens møder i efteråret 2022 og foråret 2023. Som følge af de særlige udfordringer med ekstraordinært stort spænd mellem PL og markedspriserne samt de generelle udfordringer på byggemarkedet, pågår der pt. drøftelser med Indenrigs- og Sundhedsministeriet om mulige løsningsforslag."

I sammenhæng hertil kan der supplerende henvises til Kvartalsrapportens afsnit 5.7, hvor det fremgår af den uafhængige risikovurdering fra Det tredje øje (DTØ):

"Det vurderes samlet set, at de samlede reserver fortsat ikke er tilstrækkelige til at håndtere de aktuelle og estimerede økonomiske risici for kvalitetsfundsprojektet ved udgangen af 1. kvartal 2023 i henhold til projektets risikovurdering og risikolog.

Projektet er fortsat udfordret af, at de stigende priser i markedet, der afspejles i byggeomkostningsindekset (BOI), ikke tilsvarende afspejles i det regionale anlægsindeks, der regulerer kvalitetsfondsprojektets samlede budget. Således har prisudviklingen på byggemarkedet medført, at projektet har lidt tab, som følge af seneste udmelding af PL, ligesom der estimeres med yderligere indekseringstab fremover. Samtidig overstiger visse prisstigninger i markedet BOI indekseringen, hvilket medfører et øget økonomisk pres på totalentreprenøren, hvilket har medført krav om økonomisk kompensation fra totalentreprenøren.

Projektet vurderer således fortsat, at det mest sandsynlige scenarie peger på, at det samlede slutforbrug vil blive væsentlig højere end totalrammen for projektet, opgjort i løbende priser - og overskridelsen af totalrammen er endda forøget siden sidste kvartal. Projektet forventes således fortsat ikke at kunne gennemføres indenfor den givne totalramme."

Fremhævelse af forhold vedrørende færdiggørelsesgrader

Uden at tage forbehold skal vi henlede opmærksomheden på afsnit 6.4.5, hvor der fremgår følgende om opgørelsen af planlagt og realiseret færdiggørelsesgrad:

"Udgangspunktet for skema 1 er afrapportering på projektets godkendte totalramme inkl. energilånemidler, og færdiggørelsesgraderne på de enkelte budgetposter er beregnet i forhold til den godkendte totalramme. Hvis det mest sandsynlige scenarie for det samlede projekt viser et estimeret merforbrug, da tillægges dette beløb som en samlet sum under den godkendte totalramme. Den mulige/estimerede merudgift indgår således ikke i beregning af færdiggørelsesgraderne. Da summen indeholder simulering af de samlede risici i Exonaut med udgangspunkt i en teoretisk beregning af sandsynligheden for at risiciene indtræffer, kan beløbet ikke umiddelbart opdeles og placeres på de enkelte delbudgetposter.

Hvis enkeltrisici bliver til disponerede og faktiske udgiftsposter, da vil der ske tilpasning af det forventede budget det konkrete sted i kontoplanen, og da vil disse tillægssummer også indgå i beregningen af færdiggørelsesgraderne."

Fremhævelse af forhold vedrørende budgettet

Uden at det har påvirket vores konklusion, skal vi henvise til, at regionen i overensstemmelse med Regnskabsbestemmelserne har medtaget budgettal som sammenligningstal i kvartalsrapporteringen. Budgettallene har ikke være underlagt revision, men alene vores arbejde udført med henblik på at opnå begrænset sikkerhed for sammenligningstallene.

ERKLÆRING I HENHOLD TIL ANDEN LOVGIVNING OG ØVRIG REGULERING

Udtalelse om juridisk-kritisk revision og forvaltningsrevision

Ledelsen er ansvarlig for, at de dispositioner, der er omfattet af kvartalsrapporteringen, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis. Ledelsen er også ansvarlig for, at der er taget skyldige økonomiske hensyn ved forvaltningen af de midler og driften af aktiviteterne, der er omfattet af kvartalsrapporteringen. Ledelsen har i den forbindelse ansvar for at etablere systemer og processer, der understøtter sparsommelighed, produktivitet og effektivitet.

I tilknytning til vores revision og gennemgang af kvartalsrapporteringen, der skal forstås under hensyntagen til formålet med kvartalsrapporteringen, som redegjort for i erklæringens indledende afsnit, er det vores ansvar at gennemføre juridisk-kritisk revision og forvaltningsrevision af udvalgte emner i overensstemmelse med standarderne for offentlig revision. I vores juridisk-kritiske revision efterprøver vi med høj grad af sikkerhed for de udvalgte emner, om de undersøgte dispositioner, der er omfattet af kvartalsrapporteringen, er i overensstemmelse med de relevante bestemmelser i bevillinger, love og andre forskrifter samt indgåede aftaler og sædvanlig praksis. I vores forvaltningsrevision vurderer vi med høj grad af sikkerhed, om de undersøgte systemer, processer eller dispositioner understøtter skyldige

økonomiske hensyn ved forvaltningen af de midler og aktiviteterne, der er omfattet af kvartalsrapporteringen.

Hvis vi på grundlag af det udførte arbejde konkluderer, at der er anledning til væsentlige kritiske bemærkninger, skal vi rapportere herom i denne udtalelse.

Vi har ingen væsentlige kritiske bemærkninger at rapportere i den forbindelse.

Roskilde, den 17. maj 2023

BDO Statsautoriseret revisionsaktieselskab
CVR-nr. 20 22 26 70

Peter Damsted Rasmussen
Statsautoriseret revisor

Verni Jensen
Registreret revisor